

Goede voorbeelden van palliatieve zorg:

Samenwerken en registreren in **palliatieve thuiszorg**

De Stichting Palliatieve Thuiszorg heeft een methodiek, die in Engeland is ontwikkeld, naar Nederland gehaald om beter samen te werken in de palliatieve thuiszorg en de wensen van de patiënten ten aanzien van het levenseinde goed te registreren.

Factsheet

► Kern

Huisartsen en (wijk)verpleegkundigen werken lokaal samen in een PaTz-groep en identificeren hun patiënten die palliatieve zorg nodig hebben middels een Palliatieve Zorg Register. Wensen en behoeften van de patiënt en zijn netwerk worden in kaart gebracht.

PaTz is proactieve, vroegtijdig geplande palliatieve zorg en bevordert zorg op de juiste plek.

► PaTz methodiek

Een PaTz groep heeft de volgende werkwijze:

- De groep komt minimaal 6x per jaar bij elkaar.
- De groep wordt begeleid door een inhoudelijk deskundige op het gebied van de palliatieve zorg.
- De groep houdt het Palliatieve Zorg Register bij.
- De groep neemt deel aan monitoring door het EMGO/Expertise Centrum Palliatieve Zorg VUmc.

► Wat levert PaTz op?

Evaluatie van de PaTz-groepen in de pilotfase laat zien dat PaTz positief wordt geëvalueerd door deelnemers en invloed heeft op de zorg in de laatste levensfase.

- PaTz deelnemers vinden de bijeenkomsten nuttig en leerzaam.
- Meer dan 90% van hen vindt dat de samenwerking tussen huisartsen en (wijk)verpleegkundigen is verbeterd.
- Meer dan 75% van de PaTz deelnemers vindt dat de geleverde zorg is verbeterd.
- Stijging van het aantal palliatieve patiënten voor wie palliatieve zorg vroegtijdig (≥3 maanden) was ingezet (49% vóór invoering van PaTz; 57% na invoering van PaTz).
- Het aantal zorgplannen is ook significant toegenomen: van 33 naar 80%.
- Het aantal ziekenhuisopnames onder palliatieve patiënten in de laatste maand is gedaald van 51% vóór de invoering van PaTz naar 37% na de invoering van PaTz).

► Conclusie

- Huisartsen en (wijk)verpleegkundigen zijn zeer positief over PaTz; het is goed uitvoerbaar in de praktijk.
- PaTz heeft positieve invloed op zorg en zorguitkomsten relevant voor palliatieve zorg, zoals het tijdig starten van palliatieve behandelingen en het voorkomen van onnodige ziekenhuisopnames.
- Verder evaluatieonderzoek is nodig voor meer inzicht in effect op zorg en werkzame bestanddelen van PaTz.
- 70 PaTz-groepen, 420 huisartsen, 200 (wijk)verpleegkundigen, 800.000 zorgvragers.

► Ondersteuning door Stichting PaTz

- Informeert over de PaTz-werkwijze.
- 2x per jaar een training i.s.m. NHG voor de trekkers en inhoudelijk deskundigen van PaTz-groepen.
- Presentatie bij de startbijeenkomst.
- Organiseert jaarlijks een symposium.
- Biedt PaTz-groepen mogelijkheid tot het opvragen van spiegelinformatie.
- Up-to-date informatie via de website: www.patz.nu.

Voor vragen neem contact op met Stichting PaTz:

Bart Schweitzer, projectleider/huisarts ■ 06 817 392 59 ■ schweitz@telfort.nl
 Marij Duijsters, senior adviseur 1ste Lijn Amsterdam ■ 06 435 623 49 ■ m.duijsters@1stelijnamsterdam.nl

Zes maal per jaar bespreken huisartsen en wijkverpleegkundigen patiënten die zijn opgenomen in een zogenoemd Palliatief Zorg Register. Dat register is voor alle disciplines steeds beschikbaar en toegankelijk. Zij inventariseren vroegtijdig wensen en behoeften van patiënten en bespreken deze in een multidisciplinair team. Zij gaan ook na of andere patiënten uit hun bestand in dit register opgenomen moeten worden. Een getrainde huisarts zit het overleg voor en een deskundige op het terrein van de palliatieve zorg geeft begeleiding.

Succesvolle pilots en verspreiding

De methodiek is uitgetoetst in vier pilotgroepen in Amsterdam. Het beviel de deelnemers zo goed dat zij de overleggen wilden voortzetten. Ze wisten elkaar beter te vinden en stemden de zorg onderling beter af. Ze signaleerden ook eerder dat patiënten met kanker en chronische aandoeningen in hun praktijk palliatieve zorg nodig hadden. Het aantal ziekenhuisopnames in de laatste drie levensmaanden van de patiënten daalde in deze pilotfase met 14%.

Stichting Palliatieve Thuiszorg werkt vanaf 2011 aan verspreiding van de methodiek. Er zijn inmiddels 70 Palliatieve Thuiszorggroepen die met 420 huisartsen en 200 wijkverpleegkundigen op deze manier werken. Zij bestrijken samen circa 800.000 (potentiële) patiënten. Streven is dat alle regio's met deze methodiek gaan werken. De huisartsen organiseren de groepen zelf. De stichting levert de instrumenten, ondersteuning, informatie en training. Ook blijft de stichting werken aan meer verdieping van de deskundigheid op het terrein van de palliatieve zorg.

Meer informatie via: www.zonmw.nl/nl/over-zonmw/parels/patz-samenwerken-in-palliatieve-thuiszorg/

Figuur 1. PaTz Amsterdam: voorbeeld van ACP-koploperproject